

declara egal cu ei însuși ; ne-am învățat cu ținuta sa impecabilă în fața orchestrei, pe care o stăpânește lucid și sigur ; gestul său este plastic, de o eleganță sobră, dar mai ales adecvat, eficient. În interpretarea pe care a dat-o lucrărilor amintite am sesizat plăcerea cu care sublinia elementele de surpriză sau de punctuație fermă, siguranța în declanșarea și conducerea atât a momentelor grațios-melancolice cât și a celor grandios-triumfale, simțul nuanțelor și al încărcăturii tensionale.

Dirijor, soliști, cor și orchestră s-au raliat inspiratei selecții muzicale în a ne oferi un concert de nobilă ținută artistică.

Carmen CĂRNECI

Viorel CREȚU

Stanislaw Wislocki—Barbara Gorzyska

„Seară de muzică poloneză” ar putea fi numit concertul de la Ateneu, avind ca invitați două nume de rezonanță în arta interpretativă poloneză. Și nu numai atât ; alcătuirea programului a subliniat, prin locul important acordat muzicii poloneze, valabilitatea celor afirmate mai sus. În deschiderea programului, am ascultat, în primă audiție, *Roza vinturilor* de Kotonski, lucrare simfonică avind însă interesante caracteristici camerale rezultate din alternanța grosimilor orchestrale maxime, a densităților bine subliniate cu largi pasaaje de soli, interpretate însă fără a presupune brianță, strălucire solistică ci în direcția unei discreții de autentică natură camerală. Cu alte cuvinte, piesa se construiește din juxtapunerea secvențelor de tutti pasajelor solistice, preponderența expresivă a acestora din urmă conferind lucrării un interesant caracter cameral.

Interpretarea *Concertului pentru vioară și orchestră* de Szymanowski s-a bucurat, în versiunea Barbarei Gorzyska, de momente de autentică artă interpretativă. Expresivitatea cîntului solistei poloneze se sprijină îndeosebi pe o atacare în forță a cantilenelor ; cu alte cuvinte, departe de a fi lipsită de relief expresiv, de pregnanță în atac sau de cotituri abrupte în mersul liniei melodice, interpretarea apare ca fiind prezentă, vie (ușor violentă uneori) și, de aceea, convingătoare (mai puțin convingătoare a fost interpretarea lucrării oferite în bis — o splendidă pagină bachiană).

În încheierea concertului, am putut asculta o versiune bucurîndu-se de categorice valențe expresive, a binecunoscutei *Simfonii în do minor* de Beethoven (despre pericolul amenințînd capodoperele literaturii muzicale de a se demonetiza, devenind șlagăre, cu tot ceea ce presupune aceasta ca „simplificare” a interpretării, s-a scris frecvent). Artă dirijorală a lui Stanislaw Wislocki se distinge printr-o deosebită acuratețe a gestului. De aceasta se leagă, nu direct însă, economia de mijloace ca principiu de temelie al gesticii dirijorului polonez. Acele cîteva nesincronizări între susținerea tensiunii gestului dirijoral și incandescența muzicală a orches-

trei (în partea a patra) apar intrucitva ca devenind inerente. Interesant de observat a fost însă faptul că, dincolo de o anumită rigiditate (depinde de unghiul de abordare, bineînțeles) a nuanțării părții a doua, interpretarea a excelat prin construcție, prin știința ridicării planurilor orchestrale în așa fel încît din asamblarea lor să se nască o formă muzicală perfectă, presupunînd rigiditatea unghiurilor de îmbinare ca obligatorie condiție pentru realizarea rotunjimii echilibrului arhitectonic, pentru asamblarea perfectă a momentului de expresie muzicală în forma ei cea mai potrivită : simfonică.

Simfonia a V-a de Bruckner la Radioteleviziune

Paul Popescu continuă șirul simfoniilor de Bruckner cu cea de a cincea, una dintre cele mai inspirate. Ideea ciclului simfonic brucknerian ar fi putut căpăta aspectul și importanța unui eveniment dacă nu s-ar fi dilatat prea mult în spațiul a două stagioni. Ar fi putut fi deci un eveniment pentru că Paul Popescu reușește să se identifice în cea mai mare măsură cu universul brucknerian și are totodată capacitatea și mijloacele de a-l reînsoții prin orchestră. Dirijorul își dezvăluie uimitoare afinități față de simfonismul lui Bruckner, se apropie de această muzică poate mai mult ca de oricare alta : aliajul de seninătate și tensiune, de simplitate melodică (banală adesea) și complexitate armonică și contrapunctică, aspirația spre monumental și sublim (bombastică uneori) și trama pasională în același timp, își găsesc ecoul în structura sa temperamentală.

În concert interpretarea *Simfoniei a V-a* a fost o reușită tocmai prin punerea în valoare a trăsăturilor amintite și prin infiriparea treptată a unui edificiu sonor logic și coerent în care fiecare linie era gândită în perspectiva întregului (nu numai a simfoniei).

Publicul este de fiecare dată receptiv la astfel de reușite care, deși n-au aproape nimic spectaculos în ele, generează o undă de autenticitate lesne detectabilă ; aplauzele de la sfîrșit unificau o manifestație spontană deși numărul spectatorilor nu era, din păcate, prea mare.

În prima parte a programului, în afara unei treceri nesemnificative a două părți (prima și ultima) din suita *Priveliști moldovenești* de Mihail Jora, Ilinca Dumitrescu a prezentat *Concertul* de Haydn : așa cum ne-am așteptat, solista a știut să dea o anume substanțialitate desenului melodic haydnian în care interpretării vîd de cele mai multe ori doar vioiciunea și delicatetea sonoră, frumoase în sine dar gratuite. Repetarea finalului, ca supliment, a întărit și clarificat această primă impresie.

Dan SCURTULESCU